KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 13.7.2026 r.
COM(2026) 367 final

ANNEX

**ZAŁĄCZNIK**

**do**

**wniosku dotyczącego decyzji Rady**

**w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, protokołu dodatkowego do Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu**

**ZAŁĄCZNIK**

**Ostateczny tekst wniosku**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

**Protokół dodatkowy do Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu**

## Wprowadzenie

Państwa członkowskie Rady Europy i pozostałe Strony Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu (CETS nr 198, zwanej dalej „Konwencją"), otwartej do podpisu w Warszawie w dniu 16 maja 2005 r., sygnatariusze niniejszego Protokołu,

zważywszy, że celem Rady Europy jest osiągnięcie większej jedności jej członków,

podkreślając, że zwalczanie przestępstw generujących nielegalne dochody, w tym przestępczości zorganizowanej, prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, zarówno w Europie, jak i na świecie, przy pełnym poszanowaniu praw człowieka, ma zasadnicze znaczenie dla pokoju, stabilności, sprawiedliwości, demokracji i praworządności,

wyrażając zaniepokojenie zmieniającymi się zagrożeniami stwarzanymi przez pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu oraz mając na uwadze wyzwania, przed którymi stoją Strony w związku z przeciwdziałaniem tym zagrożeniom,

będąc zdecydowanymi, by wzmocnić i dalej rozwijać środki służące skutecznemu odzyskiwaniu mienia, w tym identyfikacji, śledzeniu, zabezpieczaniu, zajmowaniu i konfiskacie mienia pochodzącego z działalności przestępczej oraz zarządzaniu tym mieniem, a także propagować podział mienia i ponowne wykorzystywanie skonfiskowanego mienia,

będąc przekonanymi o potrzebie wprowadzenia solidnych metod dochodzeniowych i ram odzyskiwania mienia ukierunkowanych na mienie pochodzące z działalności przestępczej w drodze dochodzeń finansowych oraz o potrzebie wdrożenia środków służących zacieśnieniu współpracy między wieloma instytucjami, w tym jednostkami analityki finansowej, biurami ds. odzyskiwania mienia, biurami ds. zarządzania mieniem, organami ścigania, prokuraturą i organami sądowymi, organami nadzorczymi i sektorem prywatnym,

podkreślając znaczenie opracowania nowych narzędzi w dziedzinie konfiskaty oraz zapewnienia bardziej systematycznego stosowania środków konfiskaty,

uznając konieczność wzmocnienia międzynarodowych ram prawnych współpracy w celu ułatwienia skutecznego stosowania środków odzyskiwania mienia w wymiarze transgranicznym,

uznając prawa człowieka i podstawowe wolności zagwarantowane w szczególności w Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (ETS nr 5), a także Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,

mając na uwadze traktaty Rady Europy o współpracy w sprawach karnych oraz inne umowy i uzgodnienia między Stronami Konwencji,

uwzględniając odpowiednie traktaty Rady Europy, w szczególności Konwencję o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa (ETS nr 141), Konwencję o zapobieganiu terroryzmowi (CETS nr 196), Konwencję o cyberprzestępczości (ETS nr 185), Prawnokarną konwencję o korupcji (ETS nr 173), Konwencję o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych (ETS nr 108) wraz z ich odpowiednimi protokołami, a także uwzględniając odpowiednie konwencje Organizacji Narodów Zjednoczonych i protokoły do nich, przepisy Unii Europejskiej dotyczące odzyskiwania mienia i przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz normy międzynarodowe, takie jak zalecenia przyjęte przez Grupę Specjalną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF),

uznając potrzebę uzupełnienia i unowocześnienia niektórych aspektów Konwencji,

pragnąc, aby niniejszy Protokół przyczynił się do skuteczniejszego reagowania na wyzwania związane z odzyskiwaniem mienia oraz do wzmocnienia współpracy między Stronami w tej dziedzinie,

uzgodniły, co następuje:

**Rozdział I – Wspólne przepisy**

**Artykuł 1 – Cel**

Celem niniejszego Protokołu jest uzupełnienie i zaktualizowanie, między Stronami, postanowień Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu.

**Artykuł 2 – Terminologia**

1. Do celów niniejszego Protokołu, oprócz definicji zawartych w Konwencji, stosuje się następujące definicje:

a) „dochodzenie finansowe” oznacza dochodzenie w sprawie sytuacji finansowej związanej z czynami zabronionymi, prowadzone w którymkolwiek lub wszystkich z poniższych celów:

(i) określenie zasięgu siatek przestępczych lub skali przestępczości;

(ii) identyfikacja i śledzenie mienia podlegającego konfiskacie;

(iii) gromadzenie informacji, które mogą zostać wykorzystane w postępowaniu karnym lub postępowaniu związanym z identyfikacją, śledzeniem, zabezpieczeniem, zajęciem i konfiskatą mienia;

b) „aktywa wirtualne” oznaczają cyfrowe wyznaczniki wartości lub prawa, które można przenosić i przechowywać w formie elektronicznej z wykorzystaniem technologii rozproszonego rejestru lub podobnej technologii i które można wykorzystywać do celów płatności lub inwestycji. Aktywa wirtualne nie obejmują cyfrowych wyznaczników walut fiat, papierów wartościowych i innych aktywów finansowych;

c) „dostawca usług w zakresie aktywów wirtualnych” oznacza dowolną osobę fizyczną lub prawną, która w ramach działalności gospodarczej wykonuje co najmniej jedno z następujących działań lub co najmniej jedną z następujących operacji na rzecz lub w imieniu innej osoby fizycznej lub prawnej:

(i) wymiana między aktywami wirtualnymi a walutami fiat;

(ii) wymiana między jedną formą aktywów wirtualnych lub większą ich liczbą;

(iii) transfery aktywów wirtualnych;

(iv) przechowywanie aktywów wirtualnych lub instrumentów umożliwiających kontrolę nad aktywami wirtualnymi lub administrowanie nimi; oraz

(v) udział w usługach finansowych związanych z ofertą emitenta lub sprzedażą aktywów wirtualnych oraz świadczenie takich usług.

2. Do celów Konwencji i niniejszego Protokołu termin „finansowanie terroryzmu" oznacza przestępstwa określone w art. 2 Międzynarodowej konwencji o zwalczaniu finansowania terroryzmu, w odniesieniu do:

a) aktów określonych w art. 2 ust. 1 lit. *a)* lub *b)* Międzynarodowej konwencji o zwalczaniu finansowania terroryzmu;

b) przestępstw określonych w Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi i zmieniającym ją protokole; oraz

c) przestępstw określonych w Protokole dodatkowym do Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi (CETS nr 217).

**Rozdział II – Środki podejmowane na poziomie krajowym**

**Sekcja 1 – Środki konfiskaty**

**Artykuł 3 – Konfiskata rozszerzona**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do umożliwienia jej konfiskaty, w całości lub w części, mienia należącego do osoby skazanej za pranie pieniędzy, finansowanie terroryzmu lub czyn należący do jednej z kategorii przestępstw wymienionych w załączniku do Konwencji, jeżeli sąd uzna, że przedmiotowe mienie pochodzi z czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa lub zostało uzyskane, bezpośrednio lub pośrednio, z takiego czynu.

2. Pod warunkiem, że ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się do prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, każda Strona może, w chwili podpisania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia bądź przystąpienia, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, zastrzec sobie prawo do stosowania ust. 1 niniejszego artykułu:

a) wyłącznie w zakresie, w jakim przestępstwo, za popełnienie którego dana osoba została skazana, może prowadzić, bezpośrednio lub pośrednio, do powstania znacznych korzyści majątkowych;

b) wyłącznie w zakresie, w jakim przestępstwo zagrożone jest karą pozbawienia wolności lub środkiem zabezpieczającym polegającym na pozbawieniu wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej czterech lat; lub

c) tylko do listy określonych przestępstw.

3. Ustalając, czy dane mienie pochodzi z czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa, należy uwzględnić wszystkie okoliczności istotne dla sprawy, w tym dysproporcję pomiędzy wartością danego mienia a legalnym dochodem osoby skazanej.

**Artykuł 4 – Konfiskata bez uprzedniego wyroku skazującego**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do umożliwienia jej, zgodnie z podstawowymi zasadami jej prawa krajowego, konfiskaty mienia bez wyroku skazującego, jeżeli sąd upewnił się, że przedmiotowe mienie pochodzi z czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa lub zostało uzyskane, bezpośrednio lub pośrednio, z takiego czynu.

2. Każda Strona może, w chwili podpisania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia bądź przystąpienia, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, zastrzec sobie prawo do stosowania ust. 1 niniejszego artykułu:

a) w przypadku, gdy nie można zastosować innych środków konfiskaty;

b) jeżeli mienie, które ma zostać skonfiskowane, zostało zidentyfikowane w toku postępowania przygotowawczego dotyczącego przestępstwa;

c) jeżeli mienie, które ma zostać skonfiskowane, zostało zabezpieczone lub zajęte w toku postępowania przygotowawczego dotyczącego przestępstwa;

d) jeżeli sąd uznał, że mienie, które ma zostać skonfiskowane, pochodzi lub zostało uzyskane z czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa popełnionego w ramach udziału w organizacji przestępczej oraz że czyn ten może prowadzić, bezpośrednio lub pośrednio, do powstania znacznych korzyści majątkowych;

e) jeżeli przestępstwo zagrożone jest karą pozbawienia wolności lub środkiem zabezpieczającym polegającym na pozbawieniu wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej czterech lat; lub

f) jeżeli wszczęto postępowanie przygotowawcze w związku z listą określonych przestępstw.

3. Każda Strona może, w uzupełnieniu ust. 1 i 2, przyjąć środki ustawodawcze i inne, konieczne do umożliwienia jej konfiskaty, bez wyroku skazującego, korzyści, narzędzi lub mienia o równoważnej wartości, jeżeli spełnione są oba następujące warunki:

a) wszczęto postępowanie przygotowawcze lub postępowanie karne, które mogło doprowadzić do wydania wyroku skazującego, lecz jego kontynuowanie było niemożliwe z powodu śmierci, niemożności stanięcia przed sądem z powodu choroby, ucieczki lub w sytuacjach, w których termin przedawnienia przestępstwa źródłowego jest krótszy niż piętnaście lat i upłynął;

b) korzyści, narzędzia lub mienie o równoważnej wartości pochodzą z przestępstw, w związku z którymi wszczęto postępowanie przygotowawcze lub postępowanie karne, lub są bezpośrednio lub pośrednio związane z takimi przestępstwami, przynajmniej w przypadku, gdy przestępstwa te mogą prowadzić do powstania znacznych korzyści majątkowych.

**Artykuł 5 – Konfiskata od osób trzecich**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne dla umożliwienia jej zabezpieczenia, zajęcia i konfiskaty korzyści lub mienia, którego wartość odpowiada takim korzyściom, będącym własnością lub w posiadaniu osób trzecich, bez uszczerbku dla praw osób trzecich działających w dobrej wierze.

2. Strony mogą rozszerzyć obowiązek przewidziany w ust. 1 niniejszego artykułu na narzędzia.

3. Każda Strona może, w chwili podpisania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia bądź przystąpienia, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, zastrzec sobie prawo do stosowania niniejszego

artykułu wyłącznie w przypadku, gdy korzyści lub mienie, którego wartość odpowiada takim korzyściom, zostały przekazane, bezpośrednio lub pośrednio, przez podejrzanego lub oskarżonego osobom trzecim lub nabyte przez osoby trzecie od podejrzanego lub oskarżonego, jeżeli dana osoba trzecia wiedziała lub powinna była wiedzieć, że celem przekazania lub nabycia było uniknięcie konfiskaty.

**Sekcja 2 – Środki śledcze i tymczasowe**

**Artykuł 6 – Środki tymczasowe**

1. Postanowienia art. 4 Konwencji stosuje się do każdego mienia podlegającego konfiskacie zgodnie z niniejszym Protokołem.

2. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do umożliwienia jej podjęcia, w trybie pilnym oraz, w stosownych przypadkach, *ex parte* lub bez uprzedniego powiadomienia, z zastrzeżeniem postanowień swej konstytucji i podstawowych zasad swojego systemu prawnego, środków tymczasowych zapobiegających wyzbywaniu się mienia podlegającego konfiskacie na mocy Konwencji i niniejszego Protokołu. Strony ograniczają okres obowiązywania tych niecierpiących zwłoki środków tymczasowych, jeżeli nie stanowią one środków zabezpieczenia lub zajęcia w formie nakazu.

**Artykuł 7 – Uprawnienia i techniki śledcze**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do upoważnienia jej sądów lub innych właściwych organów, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami krajowego prawa procesowego, do nakazania udostępnienia lub zajęcia rejestrów prowadzonych przez instytucje finansowe i dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych, w tym wszelkich rejestrów prowadzonych zgodnie z ich obowiązkami w zakresie należytej staranności wobec klienta określonymi w art. 13 ust. 2 lit. *a)* ppkt (i) oraz (iii) Konwencji, w celu zastosowania środków tymczasowych i środków konfiskaty przewidzianych w Konwencji i niniejszym Protokole. Strona nie może uchylić się od podjęcia działań na podstawie postanowień niniejszego artykułu z powodu obowiązku zachowania tajemnicy bankowej lub finansowej.

2. Bez uszczerbku dla ustępu 1 niniejszego artykułu, każda Strona przyjmie środki ustawodawcze i inne, konieczne do umożliwienia jej:

a) ustalenia, czy osoba fizyczna lub prawna jest posiadaczem lub beneficjentem rzeczywistym jednego lub więcej niż jednego rachunku, jakiegokolwiek rodzaju, w dowolnej instytucji finansowej lub u dowolnego dostawcy usług w zakresie aktywów wirtualnych znajdujących się na jej obszarze, a jeżeli tak jest, uzyskania wszystkich informacji na temat zidentyfikowanych rachunków;

b) uzyskania szczegółowych informacji o konkretnych rachunkach prowadzonych w instytucjach finansowych lub u dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych oraz o operacjach instytucji finansowych i dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych przeprowadzonych w określonym okresie przy użyciu jednego lub większej liczby określonych rachunków, w tym szczegółowych informacji o rachunku nadawcy lub odbiorcy;

c) monitorowania w określonym okresie operacji instytucji finansowych i dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych, które to operacje są prowadzone przy użyciu jednego lub większej liczby określonych rachunków; oraz

d) zapewnienia, aby instytucje finansowe i dostawcy usług w zakresie aktywów wirtualnych nie ujawniali danemu klientowi ani innym osobom trzecim, że zwrócono się o informacje lub je uzyskano zgodnie z ust. 2 lit. *a), b)* lub *c)* niniejszego artykułu ani że prowadzone jest dochodzenie.

**Artykuł 8 – Dochodzenia finansowe**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze lub inne, konieczne do zapewnienia, aby właściwe organy odpowiedzialne za prowadzenie postępowań przygotowawczych lub, w stosownych przypadkach, za ściganie prania pieniędzy, finansowania terroryzmu lub czynów należących do którejkolwiek z kategorii przestępstw wymienionych w załączniku do Konwencji były w stanie prowadzić proaktywne dochodzenia finansowe co najmniej we wszystkich przypadkach związanych z finansowaniem terroryzmu oraz w odniesieniu do przestępstw, które mogą prowadzić do powstania znacznych korzyści majątkowych.

2. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze lub inne, konieczne do zapewnienia, aby dochodzenia finansowe, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, mogły być prowadzone niezależnie, równolegle lub w ramach postępowania przygotowawczego.

3. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze lub inne, konieczne do zapewnienia, aby dochodzenia finansowe, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. *a)* niniejszego Protokołu, mogły być prowadzone przez odpowiednie właściwe organy na wszystkich etapach postępowania karnego, w tym po wydaniu prawomocnego wyroku skazującego lub w następstwie konfiskaty, zgodnie z Konwencją i niniejszym Protokołem.

4. Każda Strona może przyjąć takie środki ustawodawcze lub inne środki w celu ustanowienia multidyscyplinarnych grup specjalizujących się w dochodzeniach finansowych.

**Artykuł 9 – Informacje na temat rachunków bankowych, rachunków płatniczych, rachunków papierów wartościowych, skrytek depozytowych i rachunków aktywów wirtualnych**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do ustanowienia scentralizowanego automatycznego mechanizmu lub innych równie skutecznych i terminowych mechanizmów umożliwiających identyfikację każdej osoby fizycznej lub prawnej posiadającej rachunki bankowe, rachunki płatnicze, rachunki papierów wartościowych i skrytki depozytowe prowadzone przez instytucje finansowe oraz rachunki aktywów wirtualnych prowadzone przez dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych, a także identyfikację beneficjentów rzeczywistych takich rachunków i wszelkich osób upoważnionych do działania w imieniu posiadacza rachunku.

2. Każda Strona zapewnia, aby jednostka analityki finansowej oraz – do celów zapobiegania poważnym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie lub ich ścigania, lub do celów wspierania postępowania przygotowawczego w sprawie poważnego przestępstwa, w tym identyfikacji, wykrywania, zabezpieczania i zajmowania mienia związanego z takimi przestępstwami – biuro ds. odzyskiwania mienia i inne wyznaczone właściwe organy były upoważnione do dostępu do scentralizowanego automatycznego mechanizmu lub innych podobnie skutecznych i terminowych mechanizmów oraz do zawartych w nich informacji, które mogą być niezbędne do wykonywania ich funkcji.

3. Strony przyjmują środki, które mogą być konieczne do zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami o ochronie danych oraz do ustanowienia zabezpieczeń regulujących przetwarzanie informacji niezbędnych do osiągnięcia celu niniejszego artykułu.

**Sekcja 3 – Jednostka analityki finansowej**

**Artykuł 10 – Zawieszenie lub wstrzymanie zgody na podejrzane transakcje, rachunki i stosunki gospodarcze**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do umożliwienia jednostce analityki finansowej podjęcia – w przypadku gdy istnieje podejrzenie, że transakcja, rachunek, taki jak rachunek bankowy, rachunek papierów wartościowych, rachunek płatniczy

lub rachunek aktywów wirtualnych, lub stosunki gospodarcze mają związek z praniem pieniędzy, finansowaniem terroryzmu lub jakąkolwiek kategorią przestępstw wymienionych w załączniku do Konwencji – niezwłocznych działań, by zawiesić korzystanie z tego rachunku, stosunki gospodarcze lub realizację transakcji lub by wstrzymać zgodę na dalsze przeprowadzanie transakcji.

2. Jednostka analityki finansowej zawiesza lub wstrzymuje zgodę na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu w celu ochrony środków finansowych, przeprowadzenia własnych analiz, sprawdzenia, czy podejrzenie się potwierdzi, a jeśli tak – w celu przekazania wyników analiz właściwym organom, aby umożliwić przyjęcie i egzekwowanie stosownych środków.

3. Każda Strona zapewnia, aby maksymalny okres zawieszenia lub wstrzymania zgody na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu podlegał odpowiednim przepisom prawa krajowego i był ograniczony do tego, co jest absolutnie niezbędne do osiągnięcia celów określonych w ust. 2 niniejszego artykułu.

4. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do zapewnienia szczególnych zabezpieczeń, w stosownych przypadkach, w celu ochrony praw podstawowych osób, których dotyczy zawieszenie lub wstrzymanie zgody zarządzone przez jednostkę analityki finansowej na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu.

5. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do zapewnienia, aby jednostka analityki finansowej była uprawniona do zniesienia zawieszenia lub wstrzymania zgody w dowolnym momencie, jeżeli stwierdzi, że zawieszenie lub wstrzymanie zgody nie jest już konieczne do osiągnięcia celów określonych w ust. 2 niniejszego artykułu.

6. Każda Strona może, w chwili podpisania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia bądź przystąpienia, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, zastrzec sobie prawo do niestosowania niniejszego artykułu do zawieszenia rachunków i stosunków gospodarczych.

**Sekcja 4 – Biuro ds. odzyskiwania mienia**

**Artykuł 11 – Biuro ds. odzyskiwania mienia**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do ustanowienia lub wyznaczenia co najmniej jednego organu jako biura ds. odzyskiwania mienia odpowiedzialnego za:

identyfikowanie i śledzenie mienia podlegającego konfiskacie w celu wsparcia innych właściwych organów; oraz

współpracę z biurami ds. odzyskiwania mienia innych Stron.

2. Do celów ust. 1 niniejszego artykułu każda Strona zapewnia, aby biuro ds. odzyskiwania mienia mogło skutecznie wymieniać informacje z właściwymi organami krajowymi zgodnie ze swoim prawem krajowym.

3. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do umożliwienia jednemu z jej biur ds. odzyskiwania mienia, bez uszczerbku dla uprawnień innych właściwych organów, zastosowania środków tymczasowych w trybie pilnym, zgodnie z art. 6 ust. 2 niniejszego Protokołu, w sprawach transgranicznych w celu zabezpieczenia zidentyfikowanego i wykrytego mienia, w przypadku, gdy istnieje bezpośrednie ryzyko jego zaginięcia. Okres stosowania takich środków nie może przekroczyć siedmiu dni roboczych.

4. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do zapewnienia, aby biuro ds. odzyskiwania mienia nie utrzymywało pilnych środków tymczasowych dłużej, niż jest to konieczne do osiągnięcia celów określonych w ust. 3 niniejszego artykułu.

**Artykuł 12 – Dostęp biur ds. odzyskiwania mienia do informacji**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do zapewnienia, aby biuro ds. odzyskiwania mienia miało szybki dostęp do informacji, których potrzebuje do właściwego wykonywania swoich funkcji, z zastrzeżeniem zasad konieczności i proporcjonalności oraz bez uszczerbku dla krajowych gwarancji proceduralnych.

2. Do celów ust. 1 niniejszego artykułu i bez uszczerbku dla art. 9 i 17 niniejszego Protokołu każda Strona zapewnia, aby biuro ds. odzyskiwania mienia miało co najmniej:

a) natychmiastowy i bezpośredni dostęp do informacji na temat nieruchomości, obywatelstwa krajowego i ludności kraju, podmiotów handlowych i biznesowych, pojazdów, statków powietrznych, jednostek pływających i beneficjentów rzeczywistych, o ile informacje te są przechowywane w scentralizowanych lub wzajemnie połączonych rejestrach lub bazach danych prowadzonych przez organy publiczne;

b) natychmiastowy i bezpośredni dostęp lub dostęp na żądanie do informacji na temat kredytów hipotecznych i pożyczek, informacji zawartych w bazie danych dotyczącej waluty krajowej i bazie danych dotyczącej wymiany walut, informacji na temat przekroczeń granicy, danych celnych, w tym informacji dotyczących transgranicznych fizycznych transferów środków pieniężnych i zbywalnych instrumentów na okaziciela, informacji na temat sprawozdań finansowych spółek oraz informacji na temat przelewów, sald na rachunkach i transferów aktywów wirtualnych;

c) natychmiastowy i bezpośredni dostęp lub dostęp na żądanie do informacji podatkowych, informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego oraz informacji będących w posiadaniu organów właściwych w zakresie zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie lub ich ścigania, na warunkach określonych w prawie krajowym.

3. Strony wprowadzają środki, które mogą być konieczne do zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami o ochronie danych oraz do ustanowienia zabezpieczeń regulujących przetwarzanie informacji niezbędnych do osiągnięcia celu niniejszego artykułu.

4. W przypadku, gdy informacje określone w ust. 2 niniejszego artykułu nie są przechowywane w scentralizowanych lub wzajemnie połączonych rejestrach lub bazach danych, każda Strona zapewnia, aby biuro ds. odzyskiwania mienia miało dostęp do takich informacji za pośrednictwem innych mechanizmów w sposób uproszczony i znormalizowany.

**Sekcja 5 – Zarządzanie aktywami**

**Artykuł 13 – Ogólne zasady zarządzania**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do zapewnienia właściwego zarządzania mieniem zabezpieczonym, zajętym lub skonfiskowanym zgodnie z Konwencją i niniejszym Protokołem do czasu ostatecznego rozporządzenia nim.

2. Każda Strona zapewnia, aby w przypadkach uzasadnionych charakterem mienia, właściwe organy odpowiedzialne za zarządzanie zabezpieczonym mieniem oceniały konkretne okoliczności związane z mieniem, które może stać się przedmiotem nakazu konfiskaty, aby zminimalizować szacowane koszty zarządzania oraz zachować wartość tego mienia do czasu ostatecznego rozporządzenia nim.

**Artykuł 14 – Biuro ds. zarządzania mieniem**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne konieczne do ustanowienia lub wyznaczenia co najmniej jednego właściwego organu do pełnienia funkcji biura ds.

zarządzania mieniem w celu zapewnienia właściwego zarządzania mieniem zabezpieczonym, zajętym i skonfiskowanym.

2. Biuro ds. zarządzania mieniem pełni następujące funkcje:

zarządza mieniem lub zapewnia wsparcie i wiedzę fachową innym właściwym organom w zakresie zarządzania takim mieniem;

współpracuje i wymienia informacje z właściwymi organami odpowiedzialnymi za identyfikację, śledzenie, zabezpieczanie, zajmowanie i konfiskatę mienia; oraz

współpracuje z właściwymi organami odpowiedzialnymi za zarządzanie zabezpieczonym, zajętym i skonfiskowanym mieniem na terytorium innych Stron.

3. Do celów ust. 2 lit. *c)* niniejszego artykułu każda Strona wyznacza maksymalnie dwa punkty kontaktowe, które są zdolne do prowadzenia szybkiej komunikacji z punktami kontaktowymi innych Stron, oraz przekazuje Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy, w chwili podpisania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia bądź przystąpienia, nazwy i adresy swoich wyznaczonych punktów kontaktowych.

4. Do celów stosowania ust. 3 niniejszego artykułu Strona może wyznaczyć trzeci punkt kontaktowy, jeżeli jest to konieczne w myśl jej zasad konstytucyjnych.

**Artykuł 15 – Sprzedaż przed konfiskatą**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do umożliwienia sprzedaży zajętego i zabezpieczonego mienia, przed podjęciem ostatecznej decyzji dotyczącej zajętego lub zabezpieczonego mienia, w przypadku gdy:

mienie jest mieniem łatwo psującym się lub szybko traci na wartości;

koszty magazynowania lub utrzymania są niewspółmierne w porównaniu z wartością rynkową; lub

zarządzanie mieniem wymaga specjalnych warunków i wiedzy fachowej, która nie jest łatwo dostępna.

2. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do zapewnienia, aby przy wydawaniu nakazu sprzedaży mienia przed konfiskatą uwzględniane były interesy osoby, której dotyczy nakaz, oraz aby – z wyjątkiem przypadków, w których osoba, której dotyczy nakaz, uciekła lub nie można ustalić miejsca jej pobytu – osoba, której dotyczy nakaz, została powiadomiona i, z wyjątkiem przypadków pilnych, miała możliwość bycia wysłuchaną przed dokonaniem sprzedaży mienia. Osobie, której dotyczy nakaz, należy umożliwić zwrócenie się z wnioskiem o sprzedaż mienia.

3. Dochody uzyskane z takiej sprzedaży zabezpiecza się i zarządza się nimi zgodnie z art. 13 niniejszego Protokołu do czasu podjęcia ostatecznej decyzji dotyczącej zajętego lub zabezpieczonego mienia.

**Artykuł 16 – Wykorzystanie zabezpieczonego, zajętego i skonfiskowanego mienia**

1. Każda Strona rozważa przyjęcie środków ustawodawczych lub innych, koniecznych do umożliwienia wykorzystania skonfiskowanego mienia i uzyskanych z niego dochodów, na warunkach określonych w prawie krajowym, do celów ponownego wykorzystania społecznego, w interesie publicznym lub do innych szczególnych celów.

2. Każda Strona może przyjąć środki ustawodawcze lub inne, konieczne do umożliwienia wykorzystania zabezpieczonego lub zajętego mienia, na warunkach określonych w prawie krajowym, do celów ponownego wykorzystania społecznego, w interesie publicznym lub do innych szczególnych celów.

**Artykuł 17 – Informacje o mieniu zabezpieczonym, zajętym i skonfiskowanym**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do ustanowienia skutecznych narzędzi lub mechanizmów umożliwiających terminową identyfikację zabezpieczonego, zajętego lub skonfiskowanego mienia oraz, w stosownych przypadkach, rzeczywistej lub szacunkowej wartości takiego mienia.

2. Każda Strona zapewnia, aby biura ds. zarządzania mieniem oraz, w stosownych przypadkach, biura ds. odzyskiwania mienia i inne właściwe organy były w stanie uzyskać w odpowiednim czasie, za pomocą narzędzi i mechanizmów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, informacje na temat zabezpieczonego, zajętego i skonfiskowanego mienia niezbędne do wykonywania ich zadań.

3. Strony wprowadzają środki, które mogą być konieczne do zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami o ochronie danych oraz do ustanowienia zabezpieczeń regulujących przetwarzanie informacji niezbędnych do osiągnięcia celu niniejszego artykułu.

**Rozdział III – Współpraca międzynarodowa**

**Część 1 – Zasady współpracy międzynarodowej**

**Artykuł 18 – Zasady ogólne i środki współpracy międzynarodowej**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do zapewnienia, aby wykonywanie zagranicznych nakazów zabezpieczenia, zajęcia lub konfiskaty nie było uzależnione od przeprowadzenia krajowego postępowania przygotowawczego. Niniejsze postanowienie pozostaje bez uszczerbku dla uprawnień właściwych organów Strony, do której skierowano wniosek, w zakresie dokonania przeglądu nakazu zagranicznego i wydania wszelkich nakazów niezbędnych do jego wykonania w odniesieniu do mienia znajdującego się na jej terytorium.

2. Strony zapewniają również, aby wniosek o zastosowanie środków tymczasowych nie został odrzucony wyłącznie na tej podstawie, że nakaz krajowy, na którym się opiera, został wydany przez organ inny niż organ sądowy, o ile dany organ został wyznaczony jako właściwy organ przez Stronę występującą z wnioskiem i o ile dany nakaz krajowy został zatwierdzony przez organ sądowy przed przekazaniem wniosku.

**Artykuł 19 – Przekazywanie danych**

1. Dane osobowe przekazywane między Stronami w wyniku wykonania wniosku złożonego na podstawie Konwencji lub Protokołu do niej mogą być wykorzystywane przez Stronę, której przekazano takie dane, wyłącznie:

a) w procesach lub postępowaniach, do których ma zastosowanie Konwencja lub Protokół do niej;

b) w innych postępowaniach sądowych i administracyjnych bezpośrednio powiązanych z postępowaniami, o których mowa w ust. 1 lit. *a)* niniejszego artykułu;

c) w celu zapobieżenia bezpośredniemu i poważnemu zagrożeniu bezpieczeństwa publicznego.

2. Dane te można jednak wykorzystywać do wszelkich innych celów, jeżeli Strona przekazująca dane lub osoba, której dane dotyczą, wyrażą na to uprzednią zgodę.

3. Każda ze Stron może odmówić przekazania danych osobowych uzyskanych w wyniku wykonania wniosku złożonego na podstawie Konwencji lub Protokołu do niej, jeżeli:

a) dane te nie mogą zostać dostarczone zgodnie z przepisami krajowymi; lub

b) Strona, której należy przekazać dane, nie jest związana Konwencją o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych, sporządzoną w Strasburgu w dniu 28 stycznia 1981 r., zaktualizowaną protokołem zmieniającym tę konwencję (CETS nr 223), sporządzonym w Strasburgu w dniu 10 października 2018 r., chyba że Strona otrzymująca zobowiąże się do zapewnienia tym danym ochrony wymaganej przez Stronę przekazującą.

4. Którakolwiek ze Stron, która przekazuje dane osobowe uzyskane w wyniku wykonania wniosku złożonego na podstawie Konwencji lub Protokołu do niej, może zażądać od Strony otrzymującej informacji o sposobie wykorzystania tych danych.

5. Którakolwiek ze Stron może, w drodze deklaracji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy, zastrzec, że w ramach procedur, w odniesieniu do których mogłaby odmówić przekazywania lub wykorzystywania danych osobowych zgodnie z postanowieniami Konwencji lub Protokołu do niej lub ograniczyć te działania, dane osobowe przekazywane przez nią innej Stronie nie mogą być wykorzystywane przez tę Stronę do celów ust. 1 niniejszego artykułu bez uprzedniej zgody Strony przekazującej.

**Sekcja 2 – Pomoc w prowadzeniu postępowań wyjaśniających**

**Artykuł 20 – Wnioski o udzielenie informacji na temat rachunków prowadzonych w instytucjach finansowych lub u dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych**

1. Każda Strona, na warunkach określonych w niniejszym artykule, podejmuje środki niezbędne do ustalenia, w odpowiedzi na wniosek przesłany przez inną Stronę, czy osoba fizyczna lub prawna będąca przedmiotem postępowania przygotowawczego posiada lub kontroluje rachunek lub rachunki, niezależnie od ich rodzaju, w którejkolwiek instytucji finansowej lub u któregokolwiek dostawcy usług w zakresie aktywów wirtualnych znajdujących się na jej terytorium, a jeżeli tak – dostarcza Stronie występującej z wnioskiem szczegółowe informacje dotyczące zidentyfikowanych rachunków, w tym całą dokumentację prowadzoną przez instytucje finansowe lub dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych zgodnie z ich obowiązkami w zakresie należytej staranności wobec klienta, jak określono w art. 13 ust. 2 lit. *a)* ppkt (i) oraz (iii) Konwencji.

2. Obowiązek ustanowiony w niniejszym artykule ma zastosowanie tylko w takim zakresie, w jakim instytucja finansowa lub dostawca usług w zakresie aktywów wirtualnych prowadzący dany rachunek dysponują odnośnymi informacjami.

3. Strona występująca z wnioskiem, poza wymaganiami określonymi w art. 37 Konwencji, podaje w swoim wniosku:

uzasadnienie, z jakich względów uważa, że informacja, o którą wnioskuje, może mieć szczególne znaczenie dla celów postępowania karnego w sprawie przestępstwa;

przesłanki, na podstawie których zakłada, że instytucje finansowe lub dostawcy usług w zakresie aktywów wirtualnych na terytorium Strony, do której skierowano wniosek, prowadzą dany rachunek, oraz wskazanie, w możliwie najszerszym zakresie, których instytucji finansowych, dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych lub rachunków może to dotyczyć; oraz

przekazuje wszelkie dostępne dodatkowe informacje mogące ułatwić wykonanie wniosku.

4. Strona, do której skierowano wniosek, może uzależnić jego realizację od tych samych warunków, które stosuje w przypadku wniosków o poszukiwanie i zajęcie.

5. Każda Strona może, w chwili podpisania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia bądź przystąpienia, w drodze oświadczenia skierowanego do

Sekretarza Generalnego Rady Europy, zastrzec sobie prawo do stosowania niniejszego artykułu wyłącznie w odniesieniu do prania pieniędzy, finansowania terroryzmu i kategorii przestępstw wymienionych w załączniku do Konwencji.

**Artykuł 21 – Wnioski o udzielenie informacji na temat transakcji przeprowadzanych przez instytucje finansowe lub dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych**

1. Na wniosek drugiej Strony, Strona, do której skierowano wniosek, przekazuje szczegółowe informacje dotyczące określonych rachunków prowadzonych przez instytucje finansowe lub dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych oraz operacji przeprowadzonych w określonym okresie na rachunku lub rachunkach wymienionych we wniosku, wraz ze szczegółowymi informacjami dotyczącymi wszelkich rachunków, na które wpływają lub z których przekazywane są środki.

2. Obowiązek ustanowiony w niniejszym artykule ma zastosowanie tylko w takim zakresie, w jakim instytucja finansowa lub dostawca usług w zakresie aktywów wirtualnych prowadzący dany rachunek dysponują odnośnymi informacjami.

3. Strona występująca z wnioskiem, poza wymogami określonymi w art. 37 Konwencji, wskazuje w swoim wniosku, z jakich względów uważa, że informacja, o którą wnioskuje, może mieć znaczenie z punktu widzenia celów postępowania karnego w sprawie przestępstwa.

4. Strona, do której skierowano wniosek, może uzależnić jego realizację od tych samych warunków, które stosuje w przypadku wniosków o poszukiwanie i zajęcie.

**Artykuł 22 – Wnioski o monitorowanie transakcji przeprowadzanych przez instytucje finansowe i dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych**

1. Każda Strona zapewnia, że, na wniosek innej Strony, jest zdolna do monitorowania, przez określony czas, operacji przeprowadzanych przez instytucje finansowe i dostawców usług w zakresie aktywów wirtualnych na jednym rachunku bankowym wymienionym we wniosku lub większej ich liczbie oraz że będzie przekazywać informacje o rezultatach monitorowania Stronie występującej z wnioskiem.

2. Strona występująca z wnioskiem, poza wymogami określonymi w art. 37 Konwencji, wskazuje w swoim wniosku, z jakich względów uważa, że informacja, o którą wnioskuje, może mieć znaczenie z punktu widzenia celów postępowania karnego w sprawie przestępstwa.

3. Decyzja dotycząca monitorowania będzie podejmowana w stosunku do każdego pojedynczego przypadku przez właściwe organy Strony, do której skierowano wniosek, przy należytym uwzględnieniu prawa krajowego tej Strony.

4. Praktyczne szczegóły dotyczące monitorowania zostaną uzgodnione między właściwymi organami Strony występującej z wnioskiem i Strony, do której skierowano wniosek.

**Artykuł 23 – Wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze ds. odzyskiwania mienia podlegającego konfiskacie**

1. W drodze wzajemnego porozumienia właściwe organy co najmniej dwóch Stron mogą ustanowić i prowadzić wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy na swoich terytoriach w celu odzyskania mienia podlegającego konfiskacie zgodnie z Konwencją i niniejszym Protokołem, w przypadku, gdy wzmocniona koordynacja zostanie uznana za szczególnie użyteczną. Takie zespoły ustanawia się na ograniczony okres, który może zostać przedłużony za obopólną zgodą, a ich skład określa się w porozumieniu ustanawiającym dany zespół. Wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy można w szczególności utworzyć:

a) gdy postępowania przygotowawcze w sprawie mienia podlegającego konfiskacie prowadzone przez jedną ze Stron zgodnie z Konwencją i niniejszym Protokołem wiążą się z trudnymi i wymagającymi dochodzeniami wykazującymi powiązania z innymi Stronami; lub

b) gdy postępowania przygotowawcze prowadzone przez kilka Stron zgodnie z Konwencją i niniejszym Protokołem wymagają skoordynowanych i uzgodnionych działań u zaangażowanych Stron.

Z wnioskiem o utworzenie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego może wystąpić każda z zainteresowanych Stron. Zespół powstaje u tej ze Stron, u której przewiduje się prowadzenie śledztwa.

2. Wnioski o utworzenie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego obejmują:

a) organ występujący z wnioskiem;

b) przedmiot oraz powód wniosku;

c) w miarę możliwości wszelkie inne informacje istotne dla postępowania przygotowawczego;

d) imiona i nazwiska oraz adresy osób, których dotyczy nakaz, jeżeli są one znane i odpowiednie;

e) propozycje dotyczące składu zespołu.

3. Wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy prowadzi działania na terytorium współtworzącej zespół Strony z uwzględnieniem następujących warunków ogólnych:

a) kierującym zespołem jest przedstawiciel właściwego organu odpowiedzialnego za prowadzenie postępowania przygotowawczego na terytorium Strony, na którym zespół prowadzi działania; kierujący zespołem działa w granicach swoich kompetencji na podstawie prawa krajowego;

b) zespół prowadzi działania zgodnie z prawem Strony, na terytorium której działa; członkowie i członkowie wspierający zespołu wykonują swoje zadania pod kierownictwem osoby określonej w ust. 3 lit. *a)* niniejszego artykułu, z uwzględnieniem warunków określonych przez ich własne organy w umowie o utworzeniu zespołu;

c) Strona, na terytorium której zespół prowadzi działania, dokonuje niezbędnych uzgodnień organizacyjnych służących podjęciu i wykonywaniu tych działań.

4. W niniejszym artykule członkowie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego pochodzący ze Strony, na terytorium której zespół prowadzi działania, zwani są „członkami”, natomiast członkowie pochodzący ze Stron innych niż Strona, na terytorium której zespół prowadzi działania, zwani są „członkami wspierającymi”.

5. Członkowie wspierający wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego zostają uprawnieni do obecności w toku podejmowania działań śledczych u Strony, na terytorium której zespół prowadzi działania. Jednakże z przyczyn szczególnych kierujący zespołem może zdecydować inaczej, zgodnie z prawem obowiązującym u Strony, na terytorium którego zespół prowadzi działania.

6. Kierujący zespołem może powierzyć członkom wspierającym wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego, zgodnie z prawem Strony, na terytorium której zespół prowadzi działania, zadanie podjęcia niektórych działań śledczych, jeśli zostaje to zatwierdzone uprzednio przez właściwe organy Strony, na terytorium której zespół prowadzi działania, i Strony wspierającej je w tych działaniach.

7. W przypadku, gdy dla prowadzenia działań przez wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy niezbędne jest podjęcie działań śledczych u jednej ze Stron współtworzących zespół, wyznaczeni przez tę Stronę członkowie wspierający zespół mogą wystąpić z wnioskiem do właściwych organów swojego państwa o podjęcie tych działań. Działania te zostają rozpatrzone u tej Strony zgodnie z warunkami, z uwzględnieniem których prowadzone byłoby u niej postępowanie, jeśli wystąpiono by z wnioskiem o podjęcie tego rodzaju środków śledczych podczas prowadzenia śledztwa krajowego.

8. W przypadku, gdy wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy zgłasza potrzebę pomocy Strony, która nie uczestniczy w tworzeniu zespołu, lub państwa trzeciego, z wnioskiem o pomoc do właściwych organów tego Państwa, zgodnie z odpowiednimi instrumentami lub uzgodnieniami, występują właściwe organy Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zespół prowadzi działania.

9. Członek wspierający wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego może, w zgodzie z jego prawem krajowym i w granicach swoich kompetencji, dostarczyć zespołowi informacji dostępnych u Strony, która wyznaczyła go do wspierania zespołu w prowadzonych przez zespół dochodzeniach.

10. Informacje uzyskane zgodnie z prawem przez członka lub wchodzącego w skład wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego członka wspierającego, które w inny sposób dla właściwych władz zainteresowanych Stron nie są dostępne, można wykorzystać w następujących celach:

a) w celach, dla jakich zespół został utworzony;

b) z zastrzeżeniem uprzedniej zgody Strony, u której informacje zostały udostępnione, w celu wykrywania, przeprowadzania śledztwa i prowadzenia postępowania karnego w sprawie przestępstw kryminalnych. Zgoda taka może zostać cofnięta jedynie w przypadkach, gdy wykorzystanie informacji mogłoby zagrozić dochodzeniom prowadzonym na terytorium danej Strony bądź w stosunku do których ta Strona mogłaby odmówić wzajemnej pomocy zgodnie z Europejską konwencją o pomocy prawnej w sprawach karnych (ETS nr 30) i protokołami do niej;

c) w celu zapobieżenia bezpośredniemu i poważnemu zagrożeniu dla bezpieczeństwa publicznego oraz z zastrzeżeniem ust. 10 lit. *b)*, jeśli w następstwie informacji zostaje wszczęte dochodzenie;

d) do innych celów w zakresie objętym umową między Stronami współtworzącymi zespół.

11. Niniejszy artykuł nie narusza żadnych innych obowiązujących przepisów bądź postanowień w sprawie tworzenia lub działania wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych.

12. W zakresie, w jakim jest to przewidziane przez ustawodawstwo zainteresowanej Strony lub przepisy zastosowanego między nimi instrumentu prawnego, można uzgodnić udział w działaniach zespołu osób innych niż przedstawiciele właściwych władz Stron współtworzących wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy. Do osób tych nie mają zastosowania uprawnienia przyznane na mocy niniejszego artykułu ramowej decyzji członkom lub członkom wspierającym zespołu, chyba że umowa wyraźnie stanowi inaczej.

**Sekcja 3 – Standardowe formularze**

**Artykuł 24 – Standardowy formularz zabezpieczenia lub zajęcia mienia**

1. Bez uszczerbku dla art. 35 ust. 1 Konwencji, aby wystąpić z wnioskiem o zabezpieczenie lub zajęcie mienia w rozumieniu art. 21 Konwencji, Strony wypełniają standardowy

formularz przyjęty przez Konferencję Stron ustanowioną na mocy Konwencji zgodnie z art. 35 niniejszego Protokołu, podpisują go i poświadczają prawdziwość i poprawność jego treści.

2. Strona występująca z wnioskiem dostarcza Stronie, do której skierowano wniosek, tłumaczenie standardowego formularza na język urzędowy Strony występującej z wnioskiem lub na inny język akceptowany przez Stronę, do której skierowano wniosek. W tym celu stosuje się odpowiednio oświadczenia złożone przez Strony zgodnie z art. 35 ust. 3 Konwencji. Tłumaczenie decyzji, na której opiera się formularz, dostarcza się wyłącznie na wniosek właściwych organów Strony, do której skierowany jest wniosek, jeżeli konieczne jest zapoznanie się z tą decyzją.

3. Wniosek o zabezpieczenie lub zajęcie mienia złożony zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu może zostać odrzucony, jeżeli standardowy formularz jest niekompletny lub w sposób oczywisty nieprawidłowy i nie został uzupełniony lub poprawiony w wyniku konsultacji między Stroną, do której skierowany jest wniosek, a Stroną występującą z wnioskiem, zgodnie z art. 38 Konwencji.

4. Niniejszy artykuł stosuje się od dnia przyjęcia przez Konferencję Stron standardowych formularzy, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

**Artykuł 25 – Standardowy formularz konfiskaty mienia**

1. Bez uszczerbku dla art. 35 ust. 1 Konwencji, aby wystąpić z wnioskiem o konfiskatę mienia w rozumieniu art. 23 Konwencji, Strony wypełniają standardowy formularz przyjęty przez Konferencję Stron ustanowioną na mocy Konwencji zgodnie z art. 35 niniejszego Protokołu, podpisują go i poświadczają prawdziwość i poprawność jego treści.

2. Strona występująca z wnioskiem dostarcza Stronie, do której skierowano wniosek, tłumaczenie standardowego formularza na język urzędowy Strony występującej z wnioskiem lub na inny język akceptowany przez Stronę, do której skierowano wniosek. W tym celu stosuje się odpowiednio oświadczenia złożone przez Strony zgodnie z art. 35 ust. 3 Konwencji. Tłumaczenie decyzji, na której opiera się formularz, dostarcza się wyłącznie na wniosek właściwych organów Strony, do której skierowany jest wniosek, jeżeli konieczne jest zapoznanie się z tą decyzją.

3. Wniosek o konfiskatę mienia złożony zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu może zostać odrzucony, jeżeli standardowy formularz jest niekompletny lub w sposób oczywisty nieprawidłowy i nie został uzupełniony lub poprawiony w wyniku konsultacji między Stroną, do której skierowany jest wniosek, a Stroną występującą z wnioskiem, zgodnie z art. 38 Konwencji.

4. Niniejszy artykuł stosuje się od dnia przyjęcia przez Konferencję Stron standardowych formularzy, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

**Sekcja 4 – Zwrot i podział mienia**

**Artykuł 26 – Zwrot mienia**

1. Podejmując działania na wniosek innej Strony zgodnie z art. 23 i 24 Konwencji, Strony, na wniosek, w pierwszej kolejności rozważają zwrot skonfiskowanego mienia Stronie występującej z wnioskiem, tak aby mogła ona przyznać odszkodowanie ofiarom przestępstwa lub zwrócić takie mienie prawowitym właścicielom.

2. Podejmując działania na wniosek innej Strony zgodnie z art. 21 i 22 Konwencji, Strony, na wniosek, w pierwszej kolejności rozważają również zwrot zabezpieczonego lub zajętego mienia Stronie występującej z wnioskiem przed wydaniem ostatecznej decyzji w sprawie

konfiskaty tego mienia, tak aby mogła ona zwrócić takie mienie prawowitym właścicielom, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) tytuł prawny prawowitego właściciela do mienia został ustalony i nie został zakwestionowany;

b) mienie to nie jest niezbędne jako dowód w postępowaniu karnym prowadzonym na terytorium Strony, do której skierowano wniosek; oraz

c) nie narusza się praw osób, których dotyczy nakaz.

3. Podejmując działania na wniosek innej Strony zgodnie z art. 21 i 22 Konwencji, Strony, na wniosek, w pierwszej kolejności mogą również rozważyć zwrot zabezpieczonego lub zajętego mienia Stronie występującej z wnioskiem przed wydaniem ostatecznej decyzji w sprawie konfiskaty tego mienia, tak aby mogła ona przyznać odszkodowanie ofiarom przestępstwa, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) decyzja o odszkodowaniu jest prawomocna;

b) mienie, którym należy rozporządzić w celu wypłaty odszkodowania ofierze, nie jest niezbędne jako dowód w postępowaniu karnym prowadzonym na terytorium Strony, do której skierowano wniosek; oraz

c) nie narusza się praw osób, których dotyczy nakaz.

**Artykuł 27 – Podział mienia**

1. Bez uszczerbku dla art. 25 i 32 Konwencji, art. 26 i 31 niniejszego Protokołu oraz praw możliwych do zidentyfikowania prawowitych właścicieli i ofiar, w przypadku gdy środki pieniężne uzyskano w wyniku wykonania nakazu konfiskaty zgodnie z art. 23 i 24 Konwencji, a uzyskana kwota przekracza 10 000 EUR lub równowartość tej kwoty w walucie wymienialnej, środki te są dzielone równo między Stronę występującą z wnioskiem i Stronę, do której skierowano wniosek, chyba że w poszczególnych przypadkach uzgodniono inaczej. W przypadku skonfiskowanego mienia innego niż środki pieniężne Strona występująca z wnioskiem i Strona, do której skierowano wniosek, konsultują się w sprawie odpowiednich ustaleń dotyczących rozporządzania przedmiotowym mieniem.

2. Dokonując podziału mienia zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, Strona występująca z wnioskiem i Strona, do której skierowano wniosek, mogą uzgodnić włączenie do porozumienia o podziale mienia innych Stron, które przyczyniły się do skutecznego odzyskania mienia. Strony mogą ponadto podjąć decyzję o podziale mienia skonfiskowanego zgodnie z krajowym nakazem konfiskaty ze Stronami, które udzieliły pomocy w prowadzeniu postępowań wyjaśniających lub innej pomocy zgodnie z Konwencją lub niniejszym Protokołem, w przypadku, gdy taka pomoc przyczyniła się do skutecznej konfiskaty.

3. Jeżeli skonfiskowane mienie ma zostać podzielone między Stronę występującą z wnioskiem i Stronę, do której skierowano wniosek, zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, Strona, do której skierowano wniosek, może najpierw odliczyć znaczne lub nadzwyczajne koszty, które były niezbędne do wykonania wniosków złożonych na podstawie niniejszego Protokołu lub Konwencji i które ułatwiły konfiskatę danego mienia.

**Sekcja 5 – Jednostka analityki finansowej**

**Artykuł 28 – Współpraca międzynarodowa w zakresie zawieszenia lub wstrzymania zgody na podejrzane transakcje, rachunki i stosunki gospodarcze**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do umożliwienia jednostce analityki finansowej podjęcia, na wniosek zagranicznej jednostki analityki finansowej –

w przypadku gdy istnieje podejrzenie, że transakcja, rachunek, taki jak rachunek bankowy, rachunek papierów wartościowych, rachunek płatniczy lub rachunek aktywów wirtualnych, lub stosunki gospodarcze mają związek z praniem pieniędzy, finansowaniem terroryzmu lub jakąkolwiek kategorią przestępstw wymienionych w załączniku do Konwencji – niezwłocznych działań, by zawiesić korzystanie z tego rachunku, stosunki gospodarcze lub realizację transakcji lub by wstrzymać zgodę na dalsze przeprowadzanie transakcji.

2. Zawieszenie obowiązuje przez takie okresy i podlega takim samym warunkom, jakie mają zastosowanie w prawie krajowym Strony, do której skierowano wniosek, w odniesieniu do tego uprawnienia.

3. Działanie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, podejmuje się, jeżeli jednostka analityki finansowej, do której skierowano wniosek, stwierdzi, na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez jednostkę analityki finansowej występującą z wnioskiem, że korzystanie z rachunku, stosunki gospodarcze lub dalsze przeprowadzanie transakcji zostałyby zawieszone lub zgoda na dalsze przeprowadzenie transakcji zostałaby wstrzymana, gdyby rachunek, stosunki gospodarcze lub transakcja wzbudziły podejrzenie na szczeblu krajowym.

4. Każda Strona może, w chwili podpisania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia bądź przystąpienia, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, zastrzec sobie prawo do niestosowania niniejszego artykułu do zawieszenia rachunków i stosunków gospodarczych.

**Sekcja 6 – Biura ds. odzyskiwania mienia**

**Artykuł 29 – Międzynarodowa współpraca biur ds. odzyskiwania mienia**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do zapewnienia, aby jej biuro ds. odzyskiwania mienia wymieniało informacje z biurami ds. odzyskiwania mienia innych Stron, z własnej inicjatywy lub na wniosek, do celów identyfikacji i śledzenia mienia podlegającego konfiskacie. We wnioskach o udzielenie informacji podaje się uzasadnienie wniosku oraz wszelkie dostępne informacje, które mogą ułatwić identyfikację mienia.

2. Można odmówić wymiany informacji zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, jeżeli:

a) realizacja wniosku mogłaby naruszyć suwerenność, bezpieczeństwo, porządek publiczny lub inne istotne interesy Strony, do której skierowano wniosek;

b) wykonanie wniosku mogłoby zagrażać postępowaniom przygotowawczym lub trwającym dochodzeniom lub stwarzać bezpośrednie zagrożenie dla życia lub integralności cielesnej osoby fizycznej;

c) wykonanie wniosku jest wyraźnie nieproporcjonalne lub nieistotne dla celów, dla których wniosek został złożony;

d) przestępstwo, którego dotyczy wniosek, jest przestępstwem politycznym, z wyjątkiem finansowania terroryzmu; lub

e) Strona, do której skierowano wniosek, uważa, że wykonanie żądanej czynności byłoby sprzeczne z zasadą *ne bis in idem*.

3. Przed odrzuceniem wniosku biuro ds. odzyskiwania mienia, do którego skierowano wniosek, konsultuje się z biurem ds. odzyskiwania mienia, które złożyło wniosek. Każda odmowa przekazania informacji musi być odpowiednio uzasadniona.

4. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne do zapewnienia, aby biuro ds. odzyskiwania mienia szybko odpowiadało na uzasadnione wnioski oraz, o ile nie jest to

niemożliwe z ważnych powodów, w ciągu czternastu dni w przypadku wniosków niemających pilnego charakteru i w ciągu trzech dni w przypadku pilnych wniosków dotyczących baz danych, do których biuro ds. odzyskiwania mienia ma bezpośredni dostęp. Jeżeli żądane informacje są dostępne jedynie pośrednio lub gdy wniosek stanowiłby nieproporcjonalne obciążenie, biuro ds. odzyskiwania mienia, do którego skierowano wniosek, może przedłużyć termin udzielenia odpowiedzi do dwudziestu jeden dni w przypadku wniosków niemających pilnego charakteru i do siedmiu dni w przypadku pilnych wniosków. Jeżeli biuro ds. odzyskiwania mienia, do którego skierowano wniosek, oceni, że nie będzie w stanie dotrzymać obowiązujących terminów, niezwłocznie informuje o tym biuro ds. odzyskiwania mienia, które złożyło wniosek.

5. W celu ułatwienia współpracy transgranicznej między biurami ds. odzyskiwania mienia każda Strona wyznacza maksymalnie dwa punkty kontaktowe, które mają zdolność do szybkiego komunikowania się z punktami kontaktowymi innych Stron oraz, w chwili podpisania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia bądź przystąpienia, przekazuje Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy nazwy i adresy wyznaczonych punktów kontaktowych.

6. Do celów stosowania ust. 5 niniejszego artykułu Strona może wyznaczyć trzeci punkt kontaktowy, jeżeli jest to konieczne zgodnie z jej zasadami konstytucyjnymi.

**Sekcja 7 – Zarządzanie aktywami**

**Artykuł 30 – Zarządzanie mieniem zabezpieczonym, zajętym lub skonfiskowanym na wniosek innej Strony**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne konieczne do zapewnienia, aby art. 6 Konwencji oraz art. 15 i 17 niniejszego Protokołu miały zastosowanie do mienia zabezpieczonego, zajętego lub skonfiskowanego na wniosek innej Strony.

2. Zarządzanie mieniem zabezpieczonym, zajętym lub skonfiskowanym na wniosek innej Strony podlega prawu Strony, do której skierowano wniosek.

**Rozdział IV – Zabezpieczenia, szkolenia i zasoby**

**Artykuł 31 – Zabezpieczenia i środki ochrony prawnej**

1. Każda Strona zapewnia, aby ustanowienie, wdrożenie i stosowanie uprawnień i procedur przewidzianych w niniejszym protokole podlegało warunkom i zabezpieczeniom przewidzianym w jej prawie krajowym, które zapewniają odpowiednią ochronę praw człowieka i wolności oraz uwzględniają zasady konieczności i proporcjonalności.

2. Bez uszczerbku dla art. 8 Konwencji każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze i inne konieczne do zapewnienia, aby osoby, których dotyczą środki tymczasowe, w tym środki przewidziane w art. 6 niniejszego Protokołu, nakazy sprzedaży przed konfiskatą lub konfiskata na podstawie Konwencji lub niniejszego Protokołu, miały prawo do skutecznego środka odwoławczego i prawo do rzetelnego procesu sądowego w celu ochrony swoich praw. Strony gwarantują również prawo do obrony.

3. Każda Strona zapewnia, aby osoby, których dotyczy środek konfiskaty na podstawie Konwencji lub niniejszego Protokołu, zostały wezwane do stawienia się w postępowaniu w sprawie konfiskaty.

4. Każda Strona zapewnia, aby sąd mógł zawiesić wykonanie nakazu sprzedaży przed konfiskatą, jeżeli w przeciwnym razie wystąpiłaby nieodwracalna szkoda dla osoby, której dotyczy nakaz.

**Artykuł 32 – Powiadomienia o decyzjach**

1. Każda Strona zapewnia, aby decyzje w sprawie środków tymczasowych i konfiskaty na podstawie Konwencji i niniejszego Protokołu, a także decyzje w sprawie sprzedaży mienia przed konfiskatą były bez zbędnej zwłoki przekazywane osobom, których dotyczą. W decyzjach takich przedstawia się uzasadnienie zastosowanego środka oraz prawa i środki odwoławcze dostępne dla osoby, której dotyczy dany środek.

2. Strona może zezwolić swoim właściwym organom na odroczenie powiadomienia danej osoby o decyzjach w sprawie środków tymczasowych tak długo, jak jest to konieczne w celu niedopuszczenia do zagrożenia postępowania przygotowawczego lub dochodzenia finansowego.

**Artykuł 33 – Środki bezpieczeństwa**

1. Każda Strona zapewnia, aby biura ds. odzyskiwania mienia podejmowały wszelkie niezbędne środki, w tym środki bezpieczeństwa, w celu dopilnowania, aby osoby nieupoważnione nie miały dostępu do informacji przetwarzanych na podstawie art. 9, 12, 17 i 29 niniejszego Protokołu.

2. Strony podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby komunikacja między biurami ds. odzyskiwania mienia odbywała się za pośrednictwem bezpiecznych kanałów.

**Artykuł 34 – Zasoby i szkolenia**

1. Każda Strona przyjmuje środki ustawodawcze lub inne, konieczne do zapewnienia, aby biura ds. odzyskiwania mienia i biura ds. zarządzania mieniem dysponowały odpowiednimi zasobami finansowymi, ludzkimi i technicznymi do skutecznego wykonywania swoich funkcji.

2. Bez uszczerbku dla niezależności sądów oraz różnic w organizacji sądownictwa każda Strona zapewnia dostępność odpowiednich szkoleń dla właściwych organów zaangażowanych w dochodzenia finansowe, identyfikację, śledzenie, zabezpieczanie, zajmowanie, zarządzanie i konfiskatę mienia.

**Rozdział V – Mechanizm monitorowania i rozstrzyganie sporów**

**Artykuł 35 – Mechanizm monitorowania i rozstrzyganie sporów**

1. Art. 48 Konwencji stosuje się odpowiednio do niniejszego Protokołu. Do celów niniejszego Protokołu Konferencja Stron ustanowiona na mocy Konwencji pełni funkcje określone w art. 48 Konwencji, obradując w stosownych przypadkach w składzie ograniczonym do Stron niniejszego Protokołu.

2. Konferencja Stron, obradująca w składzie ograniczonym do Stron niniejszego Protokołu, przyjmuje standardowe formularze przewidziane w art. 24 i 25 niniejszego Protokołu.

3. Konferencja Stron ułatwia wymianę informacji na temat istotnych zmian prawnych, politycznych lub praktycznych dotyczących obszarów objętych Konwencją i niniejszym Protokołem.

**Rozdział VI – Przepisy końcowe**

**Artykuł 36 – Związek z Konwencją**

Postanowienia Konwencji stosuje się odpowiednio do postanowień niniejszego Protokołu.

**Artykuł 37 – Podpisanie i ratyfikacja**

Protokół będzie otwarty do podpisu dla Sygnatariuszy Konwencji. Podlega on ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu. Sygnatariusz nie może ratyfikować, przyjąć lub zatwierdzić niniejszego Protokołu, jeżeli wcześniej lub równocześnie nie wyraził zgody na związanie się

postanowieniami Konwencji. Dokumenty ratyfikacyjne lub dokumenty przyjęcia lub zatwierdzenia składa się Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.

**Artykuł 38 – Wejście w życie**

1. Niniejszy Protokół wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia kiedy pięciu sygnatariuszy, w tym co najmniej trzy państwa członkowskie Rady Europy, wyrazi zgodę na związanie się niniejszym Protokołem zgodnie z przepisami art. 37.

2. W odniesieniu do każdego sygnatariusza, który później wyrazi swoją zgodę na związanie się niniejszym Protokołem, wchodzi on w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia złożenia jego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia.

**Artykuł 39 – Przystąpienie**

1. Po wejściu w życie niniejszego Protokołu każda ze Stron Konwencji może przystąpić również do niniejszego Protokołu.

2. W odniesieniu do każdej Strony przystępującej do niniejszego Protokołu zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, niniejszy Protokół wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od daty złożenia dokumentu przystąpienia Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.

**Artykuł 40 – Zakres terytorialny**

1. Każde państwo lub Unia Europejska może, przy podpisywaniu niniejszego Protokołu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, określić obszar lub obszary, do których niniejszy Protokół ma zastosowanie.

2. Każda Strona może, w jakimkolwiek późniejszym terminie, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, rozszerzyć stosowanie niniejszego Protokołu na jakiekolwiek inne terytorium wskazane w oświadczeniu i za którego stosunki międzynarodowe odpowiada lub w którego imieniu upoważniona jest podejmować zobowiązania. W odniesieniu do tego terytorium niniejszy Protokół wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania oświadczenia przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.

3. Każde oświadczenie złożone zgodnie z ustępem 1 i 2 niniejszego artykułu może, w odniesieniu do każdego terytorium wskazanego w takim oświadczeniu, zostać wycofane w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy. Wycofanie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania takiej notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

**Artykuł 41 – Wypowiedzenie**

1. Każda ze Stron może w dowolnym momencie wypowiedzieć niniejszy Protokół, przekazując Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy stosowne zgłoszenie.

2. Wypowiedzenie takie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

3. Wypowiedzenie Konwencji automatycznie pociąga za sobą wypowiedzenie niniejszego Protokołu.

**Artykuł 42 – Stosunek do innych konwencji i porozumień**

1. Niniejszy Protokół nie narusza praw i zobowiązań Stron wynikających z wielostronnych umów międzynarodowych dotyczących zagadnień szczegółowych.

2. Strony niniejszego Protokołu mogą między sobą zawierać porozumienia dwustronne lub wielostronne w sprawach będących przedmiotem niniejszego Protokołu, w celu uzupełnienia lub wzmocnienia jego postanowień lub ułatwienia stosowania zawartych w nim zasad,

3. Jeżeli dwie lub więcej Stron zawarło już porozumienie lub traktat w sprawach, które są przedmiotem niniejszego Protokołu, lub w inny sposób uregulowało swoje wzajemne stosunki dotyczące tych spraw, Strony te mogą stosować to porozumienie lub traktat lub odpowiednio regulować te stosunki zamiast niniejszego Protokołu, jeżeli ułatwi to współpracę międzynarodową.

4. Strony, które są członkami Unii Europejskiej, mogą we wzajemnych stosunkach stosować zasady Wspólnoty Europejskiej lub Unii Europejskiej, o ile istnieją takie zasady Wspólnoty lub Unii Europejskiej, które regulują dany przedmiot oraz stosują się do danego przypadku, bez uszczerbku dla przedmiotu i celu niniejszego Protokołu oraz bez uszczerbku dla jego pełnego zastosowania w odniesieniu do innych Stron.

**Artykuł 43 – Deklaracje i zastrzeżenia**

1. Każde państwo lub Unia Europejska może, w chwili podpisywania niniejszego Protokołu lub składania dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, złożyć jedną lub więcej deklaracji określonych w art. 19 ust. 5 i art. 40 ust. 1 i 2 niniejszego Protokołu.

2. Każde państwo lub Unia Europejska może, w chwili podpisywania niniejszego Protokołu lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, złożyć deklarację, zgodnie z którą korzysta z zastrzeżenia lub zastrzeżeń określonych w art. 3 ust. 2; art. 4 ust. 2 i 3; art. 5 ust. 3; art. 10 ust. 6; art. 20 ust. 5; oraz art. 28 ust. 4 niniejszego Protokołu. Nie można składać żadnych innych zastrzeżeń w odniesieniu do postanowień niniejszego Protokołu.

3. Każda Strona, która złożyła zastrzeżenie na podstawie niniejszego artykułu, może w dowolnym momencie, w całości lub w części wycofać je, w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy. Wycofanie staje się skuteczne z datą otrzymania takiej notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

4. Strona, która złożyła zastrzeżenie w stosunku do jakiegokolwiek postanowienia niniejszego Protokołu, nie może domagać się stosowania tego postanowienia przez inną Stronę; może ona jednak, jeżeli jej zastrzeżenie jest częściowe lub warunkowe, żądać stosowania tego postanowienia w takim zakresie, w jakim sama to postanowienie przyjęła.

**Artykuł 44 – Notyfikacje**

Sekretarz Generalny Rady Europy notyfikuje państwom członkowskim Rady Europy, państwom niebędącym członkami, które uczestniczyły w opracowywaniu niniejszego Protokołu, Unii Europejskiej, jak również każdemu sygnatariuszowi niniejszego Protokołu, każdemu umawiającemu się państwu, każdej Stronie niniejszego Protokołu lub każdemu innemu państwu, które zaproszono do przystąpienia do niego:

a) każdym podpisaniu;

b) złożeniu każdego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia;

c) datę wejścia w życie niniejszego Protokołu zgodnie z art. 38;

d) wszelkie oświadczenia, zastrzeżenia lub wycofania zastrzeżeń złożone zgodnie z art. 43;

e) wszelkie oświadczenia złożone zgodnie z art. 14 ust. 3 i art. 29 ust. 5;

f) wszelkie inne akty, zgłoszenia lub komunikaty dotyczące niniejszego Protokołu.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszy Protokół.

Sporządzono w xxx dnia xxx xxx xxx r. w językach angielskim i francuskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwum Rady Europy. Sekretarz Generalny Rady Europy przekaże uwierzytelnione kopie konwencji wszystkim państwom członkowskim Rady Europy, państwom niebędącym członkami, które uczestniczyły w opracowaniu niniejszego Protokołu, Unii Europejskiej oraz państwom zaproszonym do przystąpienia do Protokołu.

**Dodatek**

W załączniku do Konwencji dodaje się pkt w brzmieniu:

(v) cyberprzestępczość.